

Szerkesztői iroda:

Nagy-Szecekerok, Zápolya-utca 1-ső szám, Lová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor. Félévre ————— 12 „ Negyedévre ————— 6 „ Egy óra ————— 2 „ — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 264. szám.

Szombat, november 17.

Közgazdasági helyzetünk és Ausztria.

Nagybecskerek, 1900. november 17.

(M—d.) A közérdeklődés, mely politikai viszonyaink közepe a gazdasági viszonyok, a voltaképeni államfentartó alap körül csoportosul, természetesen az osztrák birodalommal fennálló viszonynál fogva első sorban a közös ügyek elintézésé felé fordul s itt is inkább közgazdasági, mint politikai kérdések körül forognak a nem nagyon mélyreható viták. A közgazdasági viszonyról szólván, nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a Rothschild-csoport már rég kibocsátotta aláírására azt a 70 millió koronajáradékokat, melynek kibocsátása egynemely vasuti beruházásokra s az ilyen célból már eddig igénybevett állampénztári készletek kiegészítésére szükséges. Az aláírás eléggé jól sikerült, a mi nem is csoda, ha meggondoljuk, hogy aránylag kis összeg kibocsátásáról volt szó s ezt igen alacsony árfolyamon — kilenc forinttal olcsóbban, mint a hogyan a koronajáradék legmagasabb árfolyama állott — bocsátották a közönség rendelkezésére. Lehangoló ugyan, hogy még ily szerény összeg beszerzéseért is a külföldhöz kell fordulnunk s az aláírás nem csak nálunk és az osztrák nagyobb városokban, hanem Berlinben, Boroszlóban, Frankfurt, Hamburgban, Amsterdamban, Kölnben, Brüsszelben is történt. Amde, még mindig nagyon függünk pénzügyileg a külföldtől s ez a körülmény hátráltatja leginkább, hogy Budapest válhassék a monarchia súlypontjává. Mert míg a pénzügyi súlypont Bécsben van, Magyarország fővárosa minden nevezetes politikai előnye mellett sem gyakorolhatja azt a vonzerőt, mely nélkül tartós vezető szerep nem képzelhető. Megnyugtatónkra szolgálhat egyébiránt, hogy ezáltal a kibocsátott kölcsönnek mintegy felét Magyarországon irták alá, valamint az is jó hatást tett, hogy ő Felsőge magánvagyonának igazgatósága egy millió

koronával vett részt az aláírásban, ezzel jó példát adva mindazoknak, a kik még mindig előszeretettel helyezik el tőküket külföldön s ezzel is előmozdítva Magyarországnak a külföldi tőkéktől való függését. Sokkal súlyosabb beszámítás alá esik az a haremodor s az a jelző, a melynek aegise alatt a monarchia békeviszonyainak legdühösebb ellenségei, a csehek folytatják irtó háborújukat a közönség ellen. Bármilyen tiszteletre méltó legyen állandó fölbuzdulásuknak indoka: a faji és nemzetiségi kérdés, mégis, mint politikai faktoroktól, sokkal több eszélyességet várának meg tőlük. Ők voltaképen, elvakultan s magukbiztában, mikor a közösség várát döngetik, saját maguk alatt vágják a fát. De ez nem gátolta őket abban, hogy minden alkalmat megragadjanak gyűlöletük kifejezésére minden ellen, ami magyar.

A delegációk tárgyalásának rendjén s most is, ha alkalom kínálkozik, ellenzékké sorakoztak Goluchowski gróf külügyminiszter ellen, hevesen megtámadták nemcsak külpolitikáját, hanem személyét is. Mert ők gróf Goluchowski-ban látják vágyaik teljesülésének legfőbb akadályát. Arról vannak meggyőződve, hogy ő buktatta meg gróf Badenit és gróf Thunt s ő az oka, hogy az uralkodó kegye ismét elfordult a csehektől és a németek felé irányult. A csehek untalan megismételték a régebben többször megtett támadásokat a hármasszövetség ellen, melyet ők már tavaly „kijátszott zongorá”-nak neveztek. De ez uttal még kisebb volt a támadások hatása, mint tavaly, mert a királyunk berlini találkozása nagyon kimutatta, hogy ez a hármasszövetség korántsem valami rozoga hangszer, a melyről alig érdemes beszélni, hanem ma is egész hatalmas jelentőségében fennáll s az európai béke érdekében aziktség is van rá. A cseh politikusoktól határozottan elhibázott taktika volt, hogy a hármasszövetség ellen rendszeres harcot folytattak.

Egyenesen ez volt az oka annak, hogy újabban belpolitikai téren háttérbe szorultak. Mert az uralkodó a csehek kedvéért nem hajlandó feláldozni a hármasszövetséget, a monarchia biztonságának s európai állásának legerősebb sarkkövét.

Egybevéve a mondottakat, könnyű kitalálni, hogy mi csoda Seyllák és Charybdisek között kell a magyar pénzügyi és közgazdasági politikát vezetni.

Egyfelől a politikai ellentétek, másfelől a pénzügyi függés. Ha mégis jól s biztosan halad az állam hajója, az talán a kormányosok érdeme . . .

Nem?! . . .

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán zónanap fél órákkal délig urak, délután hölgyek részére.

November 20. és 21. Utószemle a honvéd-laktanyában.

— Erzsébet királyné emléke. Boldogult Erzsébet királyné névnapjának évfordulója alkalmából a r. kath. templomban f. hó 19-én d. e. 10 órakor ünnepélyes gyászistenti tisztelet lesz, a melyre az összes hatóságok meghívattak. — A főgimnázium ifjúsága számára a jelzett napon d. e. fél 9-kor a kegyesrendiek templomában lesz a gyászistenti tisztelet és utána az intézet tornacsarnokában gyászünnepele, amelyre a tanulók szülei és az érdeklődő nagyközönség meghívott. — A népiskola növendékei számára d. e. fél 9-kor lesz a gyászistenti tisztelet a r. k. plébánia templomban, utána ünnepély az iskolai épületben. Ugy a főgimnáziumi, mint népiskolai ünnepélyek sorrendjét már közöltük. — Az ev. ref. egyház templomában ugyancsak a jelzett napon d. e. fél 9-kor lesz az isteni tisztelet, melyen Szalay József lelkes mondja az alkalmi beszédet.

— A táblai elnök bucsuja. Csathó Ferenc, a szegedi kir. ítélőtábla elnöke tegnap befejezte a hivatalos szemlélet és ma délben

A „TORONTÁL” tárcája.

A farkas.

— Giovanni Verga. —

Magas volt és rovány, telteklü, mint a barna asszonyok, bár nem volt már fiatal. Es sápadt volt, mintha mindig malária kerülgetné, de a sápadt arcon két nagy szem és tüde piros ajakpár: mintha mindent el akarna velük nyelni.

A faluban így hívták: a farkas, mivelhogy sohasem tudott eitelni semmivel. Az asszonyok keresztet vetettek, ha tovamenni látták, egyedül, mint egy kutya, lopódzva, óvatosan, mint egy éhes farkas. Egy szempillantásába került, hogy elragadja piros ajkával az ő fiaikat és férjeiket, maga után vonszolja a viganójával s mohón rajtuk legeltesse sántétekintetét még az Uristen oltára előtt is. Szerencsére a „farkas” sohasem ment a templomba, husvétkor sem, karácsonykor sem; nem gyónt s nem hallgatott misét sohasem. Péter Angiolino, a Santa Maria di Gesu papja, Isten hív szolgája, lemondott a lelke üdvösségéről.

Maricchia, a szegény, jó, derék leányzó, titokban könyvet ontott, mivelhogy ő leánya volt a „farkas”-nak és így bizonyára senki sem akad, a ki megkérdi a kezét, holott szépen együtt volt az öreg ládában a kelengyéje s volt egy földesekéje is, akárcsak a többi falubeli leánynak.

Egyszer a farkas beleszeretett egy szép

legénybe, aki az imént került vissza a katonasorból s aki ép mellette kaszála a szénát a nótarus kaszáloján. Beleszeretett, de még hogy! Egő tűz hevitette a testét a vällfűző alatt s amikor szemét rászegezte a legényre, olyan szomj gyötörte, akár a mezőt a rekkenő júniusban.

A legény azonban nyugodtan kaszált tovább. Legfőkébb azt mondta, szemét a szénarendre szögezve:

— Mi lelte szomszédasszony?

A végtelen kaszálo közepén, amelyen csak a szöcske szárnyszegése zavarta meg a csöndet s amelyre hevesen tűzött a napsugár, a „farkas” rendet rendre vágott, boglyát boglya mellé s nem érzett egy csöpp fáradságot sem, nem tágitott mellőle egy korty vizért sem, csakhogy ott maradjon a Nanni oldalán, aki kaszált, kaszálgatott s legfőkébb azt kérdezte tőle olykor:

— Mit akar, szomszédasszony?

Egy este aztán megmondta neki az asszony. Ez akkor történt, amidőn a többi munkás a pajtában szundikált s a kutyák künn vonítottak a széles sötét mezőkön.

— Téged akarlak! Te szép vagy, mint a nap és édes, mint a méz. Téged akarlak!

— En pedig a lányodat akarom, — válaszolt Nanni nevére.

A „farkas” a haját kaszála tiz ujjával s megsimogatta a halántékát. Nem szólt egy szót sem, odébb állott. Es nem is jött többé a pajtába. De októberben, olajszüret idején, megint találkozott Nannival, a legény ugyanis ott dolgozott a szomszéd házban s az olajzúzó malom csikorgása elvette az asszony álmát.

— Fogd a zsákokat és gyere velem — szólt a lányához.

Nanni javában gyömöszölte az olajbogyót a zuzóba s olykor gyű te! kiáltással nógatta az öszvért.

— Akarod a lányomat, Maricchiát? — kérdezte a legénytől.

— Mit adsz a lányoddal? — válaszolt Nanni.

— Megkapja az apai jussát, azonkívül odaadom neki a házamat. Nekem elég, ha a konyhában egy zugot hagytok, hogy szalmát teregethessek magamnak nyugvóhelyül.

— Ha így van, akkor beszélhetünk a dologról karácsonytájt.

Nanni zsiros, piszkos volt az olajtól meg a boglyóktól, Maricchia semmi áron sem akarta őt. De az anyja megfogta a kontyánál fogva s a kemencére mutatva, odamormolta a fülébe:

— Ha nem mégy hozzá, megöllek!

A „farkas” nem érezte magát jól egy darabig s a népek azt modogatták egymásnak, hogy remete lesz az ördögöl, ha rászakad a vénség. Nem kőszált többé, nem állott ki a küszöbre azzal az ő kisérteties szemével. A veje, mikor ez a két nagy szem rája tapadt, nevetésre fakadt, de gyorsan keresztet vetett. Maricchia benn a házban szepelt a gyerekeit, az anyja pedig kiment a mezőre s ott dolgozott az emberekkel egészen férfimódra: gyomlált, kapált, hajtotta a barmot, szőlőt nyest, futt légyen bár a január hideg keleti vagy nyugati szellője, vagy az augusztus sirokója, amikor mélyre lógatja fejét az öszvér és

visszautazott Szegedre. A táblai elnök tiszteletére a bíróság és ügyészség tagjai bucsulakomát rendeztek a Rózsa szálló éttermében.

— **Hivatalvizsgálat.** Rónay Jenő főispán tegnap vizsgálta meg Billéd község ügy- és vagyongazdálkodását. A főispán kíséretében voltak dr. Dellmannics Lajos alispán, Tóth István pénzügyigazgató, dr. Michálovich Odón m. árvaszéki elnök és Keresztes Aladár tb. főszámvévő. A vizsgálat mindent a legnagyobb rendben talált. A hivatalvizsgálat alkalmát a község megragadta, hogy szeretetének, tiszteletének és ragaszkodásának a megye vezetői irányában kifejezés adjon s a főispánt és kíséretét a legnagyobb óvációkkal fogadták, a község határánál dr. Becker k. orvos, a községházánál a plébános üdvözölte az érkezőket, majd a vizsgálat után nagy lakoma volt, melyen számos felköszöntőkben éltették a vendégeket. Billédről a vizsgáló-bizottság Kis Jécsára ment, hol szintén ünnepelesen fogadták a főispánt és kíséretét.

— **Várkonyi Béla meghalt.** Török-Becseről vesszük a mélyen elszomorító hírt, hogy Várkonyi Béla, állami tanító tegnap rövid, de súlyos szenvedés után meghalt. A torontálmezei tanítóegylet egyik legképzettebb tagját veszti el Várkonyiban, ki lelkes magyar ember és kiváló műveltségű tanfőúr léte itt a vegyesajku lakosság közepette még nagy dolgokra lett volna hivatva. Ebben a fontos hivatásában megakadályozta a kérékkelhetlen halál, mely a derék férfit élete virágjában, alig 38 éves korában vitte sirba mindnyájunk őszinte sajnálatára, kik közelebbről ismertük a törekvő, derék férfit. A „Torontál” számos magvas, mély tudásra valló cikke közt az oly korán elhunyt tollából. Egy rövid, de munkás és épen nem dicstelen élet után legyen csendes az ő pihenése. A család a következő gyászjelentésben tudatja a halálesetet:

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejthetetlen jó férj, illetve testvér és vőnek: Nyitraipárczai Várkonyi Béla állami tanítónak f. évi november hó 16-án, élete 38-dik, boldog másodizbeni házasságának 7-dik évében rövid, de súlyos szenvedés után történt gyászosan elhunytát. A megboldogult földi részei f. évi november hó 17-én délután 3 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni; lelkiüdvéért pedig a gyászmise ugyanazon f. évi november hó 17-én reggel 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. Török-Becser, 1900. nov. 16. Özv. Várkonyi Béláné szül. Gavrilovits Katica özvegye. Várkonyi Lujza férj. Majzik Béláné, Várkonyi Jenő, Várkonyi László, testvérei. Gavrilovits Szilárd, apósa. Gavrilovits szül. Baits Milica, anyósa.

A törökbecsei m. kir. állami elemi iskola tanterülete külön gyászlapot adott ki.

— **Magyar nyelvtanítás.** A torontálvármegyei magyar köznevelődési egyesület által rendezett ingyenes magyar nyelvi esti tanfolyam f. é. november hó 15-én este nyitott meg. A rendszeres tanítás nem hétfőn, november hó 19-én este kezdődik, mert e napon, mint boldogult Eszébet

királynénk országos emléknapján, miniszteri rendelet folytán az ország összes iskolái zárva vannak s előadást tartani nem szabad, hanem f. é. november hó 22-én, azaz csütörtökön este 7 órakor okvetlenül megkezdjük a rendszeres tanítást. Felhívjuk mindazokat, kik ezen tanfolyamban résztvenni óhajtanak, miszerint minél előbb jelentkezzenek az egyesület titkára, Rédl Ferenc községi iskolai tanítónál, hogy a rendszeres tanítás később jelentkezők által ne zavartassék. Kívánatos, miszerint minél több jelentkezzék, hogy a hallgatókat két csoportra: kezdők és haladók csoportjára lehessen osztani, mi által a tanítás eredménye lényegesen előmozdittatnék. Megjegyzendő, hogy a tanfolyamban nők is résztvehetnek, amint hogy már többen be is iratkoztak. Az igazgatóság.

— **Halálozás.** Mély részvétellel értesülünk, hogy Szabó Lajos, megyei árvaszéki ülnök, hosszas betegség után ma reggel a megyei kórházban 47 éves korában elhunyt. Szabó Lajos egyike volt a legképzettebb tisztviselőnek és elhunytát mélyen fájlatják hivatali társai, akik benne egyik legjobb barátjukat veszítették. Szabó Lajos betegsége, ami halálát okozta, gerincgyorsorvadás volt.

— **Dohánybevallás.** A Torontálvármegyében levő m. kir. dohánybevalló hivataloknál az idei termésű dohánynak beváltása 1901. január 2-án kezdődik és ettől a naptól fogva tart Csókokán 21 napig, Nagybecskerekken 54 napig és Zsombolyán 58 napig.

— **Tolveth István halálához.** Már megemlékeztünk Tolveth István köztisztviselő és ötfő polgártársunk elhunytáról. Halálát nejlén és öt gyermekén kívül nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése holnap vasárnap délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor megy végbe. A gyászmisét kedden délelőtt 10 órakor tartják. A családon kívül a Nagybecskereki Népbank is tudatja a halálesetet a következő gyászjelentésben:

Mélyen megrendülve jelentjük, hogy Tolveth István ur vezérigazgatónk s intézetünk megalapítója munkás életének 60-dik és vezérigazgatóságának 18-dik évében, folyó hó 16-án reggel 3 órakor, hosszabb szenvedés után jobb létre szenderült. A drága halott hült tetemei f. hó 18-án vasárnap d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor fognak a róm. kath. temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Elhunyt a súlyos vesztésig az intézetre, mely emléket mindig hálával és kegyelettel fogja megőrizni. Nagybecskerek, 1900. évi november hó 16-án. A „Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat” igazgatósága.

— **Berugott zarándok.** Különös Isten teremtését fogták ma reggel a rendőrség emberei. Egy Herman Ottó frizuráju férfit, bokáig érő kabátban, nagy bottal, tarisznyával és olyan lapos, nagy karimájú kalappal a fején, aminő a spanyol papoknak szokott lenni. A jeles férfit eleinte kihallgatni sem lehetett, annyira be volt csudálkozva. Délfelé aztán megmondta, hogy kicsoda és merre van hazája. Farkas Istvánnak hívják a jeles férfit, aki foglalkozására

nézve zarándok és Dorozsmára való. Holnap Erzsébetlakon szándékozott egy kis imádkozási gyakorlatot végezni, ahol csengő apró pénzért kinek kinek a javára imádságot mond, állítván, hogy nagy befolyása van az égieknél, mert már régen gyakorolja a zarándok mesteriséget. A rendőrség abban az alapos föltevésben, hogy inkább alapos raffinált népcsalóval van dolga, aki Hazafi Véray Jánosként szép szóval még az utolsó fillérjét is kicsalja a szegény embernek: kötött marsrutával hazaküldte Farkas Istvánt s hogy el ne tévedjen, hát egy rendőri kíséretet is adott melléje.

— **Vallomás a halálos ágyon.** Még 1887-ben betörést követtek el Schein József antifalvai lakos kárára. Elvittek 900 db. nagy Mária Terézia tallért, 600 db. porosz tallért, 23 db. nagy 4-es aranyat, összesen 5400 korona értékben. Sokáig nyomoztak a tolvajok után, de eredménytelenül; míg aztán az egész ügy feledésbe ment. A napokban haldoklott egy jómódu gazda Károlyfalván, bizonyos Schein Avram nevű, aki bevallotta halálos ágyán, hogy bizony ő is egyik részese volt annak a betörésnek, amelyet rokonának Schein Józsefnek lakásán elkövettek egyúttal bevallotta, hogy kik voltak a többi társai. Schein Avram másnap csakugyan boldogabb hazába költözött, de az általa megnevezett többi társai egészségesek, mint a makk s jó viszonyok közt élnek a rablott pénzből. Nevezetesen Szim Miklós révaufalui, Schein Turka izbiatyei és Schein Manya végszentmihályi lakosok, akik beismerték, hogy házukat, földjeiket mind a rablott pénzből szerezték, sőt ebből a pénzből kiterjedt uszora-üzletet is folytattak. A dologba persze beavatkozott a bíróság és a károsult vissza fogja kapni sárga és fehér csikóit.

— **Koszorumegváltás.** Tolveth I. halála alkalmából a Haidegger és Franz család 50 koronát adományozott koszorumegváltás gyanánt az árvaház-alap javára.

— **Felcserélt gyermekek.** Mint mindenütt a németek között, úgy Nagy-Oszon is az a divat járja, hogy a szombat esti táncmulatságokra nemcsak a leányok járnak el táncolni, hanem az asszonyok is. A kocsmába azután elviszik kis babáikat és azokat egy külön szobába raktározzák be. — Ilyen módon 7—8 apró kis jószág sírálkol a számukra rendelt külön szobában, míg a kedves mamák trombita szó mellett lötyögik a szemérmes valcert. Így volt ez a múlt szombaton is, de a mulatságnak — mint alkalmi levelezőnk írja — különös vége lett. Míg ugyanis a nagy teremben a párok a gőzök és párák sűrű ködében járták az audalgót, addig két jókedvű sógor belopódzott a baba-raktárba, a babákat pályákból kivették, levetkőztették, a ruhákat és gyerekeket össze-vissza cserélve, újra bepólyázták őket és a kendőkkel letakargatták. Mikor a mulatságnak vége lett, mindegyik mama hóna alá csapta a maga kendőjében nyivákoló paklit s azonnal hazafelé indult. Onnan aztán heten hét-félét sikoltottak, mikor meglátták, hogy a ház ékes Hanzija és Szeppeje átváltozott a rövid idő alatt Évívé és Katharinává. Lett ijedség és

az emberek a kökerítés tövében heverték. Nap-szállta és napkőlt közt a „farkas” volt az egyetlen élő lény, a ki künön kőszált a mezőn, az óvályok áttűzesedett kövein, a végtelen szántó-földön pörzsölt tarlóján, a mely messzi elnyult, egész a füstös Etnáig, a hol az égbolt ránehezedett a földre.

— **Kelj föl!** — szólt a „farkas” Nannikhoz, aki ott hevert a lankás alján, poros sóvény mellett, karjára hajtott fővel. — **Ebredj föl!** Hoztam bort, hogy egy kicsit meglocsold a gégedet.

Nanni álmatag tekintettel nézett rája: az asszony ott állott előtte nekiyenesedve, sápadtan, teli kebelrel, szénfekete szemével s a sötétben tapogatva nyujtotta feléje karjait.

— **Nem!** Nem jár ebben az időben jó lélek a mezőn! — dadogta Nanni s visszahajította a fejét a gyöpre s a tiz ujjával belekapott a hajába. — **Menj!** el! Ne gyere ide többé!

Es csakugyan odébb állott a „farkas”, megint feltűzte büszke kontyát, mereven maga elé tekintett végig az uton, azzal a szénfekete szemével.

De azért még többször vissza-visszanézett a pajtába és Nanni nem szólt neki semmit sem. Söt amikor egyszer máskor késlekedett, — nap-szállta és napkőlt közt, — maga ment eléje és várta az elhagyott, fehér óvály kanyarulatánál, verejtékkel a homlokán. Es azután a fejéhez kapott és mindenkor megismételte:

— **Eridj, eridj innen, ne jöjj ide többé!**

Maricchia éjjel-nappal sirt és amikor a szeme elé került az anyja, könyöklő és féltékenységtől égő szemét ráfüggesztette, mint egy farkaskölyök, valahányszor a másik sápadtan és némán visszajött a mezőről.

— **Gyilkos! Gyilkos vagy, —** szólt.

Hallgass!

— **Rabló, tolvaj!**

— **Hallgass!**

— **Megyek a zsandárokhoz!**

— **Csak menj!**

S csakugyan ment a zsandárokhoz, két gyermekét a nyakába csüggesztve s ment félelem nélkül, könyecsepp nélkül, mint egy eszelős, mivelhogy most már ő is szeretete a férjét, akireh hozzárűszakolták s aki zsiros és piszkos volt akkor az olajtól és az olajbogyóktól.

A zsandárkaplár odahívatta Nannit; fenyegette gályarabsággal, akasztófával. Nanni sirásra fakadt, tépte a haját. Nem tagadt, nem mentegetőzött.

— **Kisértés ez, —** szólt. — **Kisértés volt, a pokol kisértése.**

Leborult a zsandár előtt és kérte, hogy küldje a gályákra.

— **Az Isten szerelmére kérem kaplár uram, mentsem meg ebből a pokolból. Vétesse a fejemet! Veressen vasra! Ne lássam őt többé soha, soha!**

— **Dehogyan is, —** szólt a „farkas” a zsandárhoz. — **En a konyhában egy zugocskát tartottam meg magamnak pihenőül, holott neki adtam a házamat. A ház az enyém, nem megyek onnan!**

Nemsokára rá Nannit megrugta az öszvér a mellén. De a pap megtagadta tőle az Ur testét, hacsak a „farkas” nem hagyja el a házát. A „farkas” fogta magát, elment és a veje most fölkezdülhetett jó keresztény módjára az utolsó utra. Meggyónt, megáldozott akkora penitenciá-

val, hogy mind a szomszéd és kíváncsi falubéli rivásra fakadt a haldokló ágya körül. Es talán jobb lett volna neki, ha elhalálozik vele azon a napon, mielőtt az ördög újra megkísérte őt s mielőtt ismét beléje fészkelődik.

— **Hagyj békén —** szólt a „farkas” hoz. **Az istenért, hagyj békén!** Láttam a halált a tulajdon szememmel! Es a szegény Maricchiát sirba viszi a bánat. Most már tud a dologról az egész falu . . . Jobb nekem is, nekéd is, ha nem látlak! . . .

Es kitépte volna a tulajdon szemét, csak hogy ne lássa meg az asszony két nagy szemét, a melyek elvették az eszét. Nem tudott már módot a szabadulásra. Misét fizetett a tisztítóhelyen levők lelkei üdvéért. Szaladt tanácsért a paphoz és a zsandárhoz. Husvétkor meggyónt és nyilvánosan vezekelt, térdencuszva a Szenttség előtt. De a „farkas” azért mégis csak jött.

— **Halod! Ne jöjj többé a pajtába, mert ha megint hozzám jössz, oly bizonyos, hogy megöllek, mint ahogy Isten van az égben!**

— **Ólj meg, —** válaszol a „farkas”, — mit bánom én! De nem akarok nélküled ellenni.

Látta, mint jön feléje, a zöld vetés között. Ott hagyta a szólókapálást s lekapta a faágról a fejszét. A farkas látta, mint jön feléje sápadtan, magából kikelve, a nap sugarban villogó fejszével. De nem állt meg. Nem sűtötte le a szemét, folytatta feléje útját. Tele volt a keze piros pipacsokréttával s majd fölitta a legényt fekete szemével.

— **Atok szálljon a lelkedre! —** dadogta Nanni.

szaladgálás a faluban és még vasárnap délben is lehetett látni asszonyokat, a kik a kellemetlen csereügynök visszacserélésében fáradoztak. Egy szomzédos házaspár azonban még máig sincs tisztában, hogy az igazi Hanzli került-e vissza, mert mindkettőnek majdnem egy idős fia van s igen veszedelmesen hasonlítanak egymáshoz.

— **Ellopott mérnöki szerszám.** Szerb-Padé községben az Aranka csatorna ármentesítő társulat tulajdonát képező lejtmező készüléket, amelyet egy ládában elhelyezve a földeken hagytak, ismeretlen tettesek elloptak. A készülék értéke a társaság részére 500 korona; a tolvajnak azonban mit sem ér; mert sem hasznát veszi, sem eladni nem tudja.

— **A pármái herceg buzája.** A Róbert pármái herceg tulajdonát képező szenthuberti uradalom magtárát néhány ottani gazda éjnek idején alaposan megdézsmálta. Legutóbb azonban egy éjszaka rajta vesztettek és hat darab jó módu gazdát rajta érték, amint a herceg buzáját a magtárból a saját kocsiokra áthordták. A buzatoivaj gazdákat teljelentették a nagykikindai ügyész-égnél.

— **Gép-munka.** A mechanika a század utolsó felében nagy előhaladást tett s mai nap már majdnem minden mechanikai uton állittatik elő. Majdnem minden munka csupán gépekkel állittatik elő, miáltal nagyobb gyorsaság éretik ugyan el, de nézetem szerint nem nagyobb tökéletesség. De — sajnos — mennyi virágzó egészség rendített meg, mióta a gép a kézimunka helyébe lépett. A folytonos mozgás, mely az egész szervezetet megrendíti, rá nézve csak végtelenül veszélyes. Bizonyos, többé vagy kevésbé kényes szerv elgyengül, sőt néha a vérkeringés is megzavarodik; a vörös vértestecskék, amelyek erejét jelentik, lefognak s a vérnek minden elszegényedése különféle betegségek következményével jár.

Kneipp Péter ur Lovrin (Torontái m) példát ad nekünk neijének esetéből, akinek egészsége ilyenmü munka által erősen megtámadtatott.

„Feleségem, aki állandóan köztögepen dolgozik, egy idő óta gyomor bajról panaszkodott. Emésztése megromlott s ő nagyon elgyengült. Minthogy a hírlapokban olvastam, hogy a dr. Williams féle Pink-labdacsok ezen bajok ellen kitűnő hatásúak, hozzattam két dobozzal, amelyek kitűnően beváltak; gyomorbaja elmúlt és nagyon jól érzi magát.“

A Pink-labdacsok, melyek a vér legtekélyesebb helyreállító erejét képezik, a leghathatósabb módon leküzdötték a vérszegénységet, sápkórt, neurastheniát, rheumát, a gyomor és bél betegségeit, melyek mind a vér elszegényedéséről származnak. Kaphatók minden gyógyszer-tárban, valamint Ausztria-Magyarország fővárosában: Török József gyógyszer-tárban (Budapest, Király-utca 12) 1 frt 75 krért dobozoként vagy 9 frtért 6 dobozoként.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Rácz Antal, rk. napszámos és Makai Verona, rk. — Tyurtyin János, gk. földmives és Czvetkov Darinka, gk. — Gyukity Milán, gk. szabó és Maxincev Zsófia, gk. — Mattanovich Boldizsár, rk. kereskedő és Loch Erzsébet, rk. — Czvetkov Tamás, gk. napszámos és Meinerits Anna, gk. — Miskovity Gergely, gk. napszámos és Popov Emilia gk.

Születések: Szabó Ferenc, rk. vasuti hivatalnok, leánya. — Gyukity Dóme, gk. földműves, leánya. — Radovancev Vitályos, gk. földműves, leánya. — Németh Ferenc, rk. napszámos, leánya. — Malinyák András, rk. napszámos, fia. — Bálint István, rk. földműves, leánya. — Jóljárt Mátyas, rk. földműves, leánya. — Kittel Péter, rk. napszámos, leánya. — Sepp János, rk. napszámos, leánya. — Gestader János, rk. napszámos, fia. — Sauer Magdolna, rk. cseléd, leánya. — Siradó János, rk. szücs, leánya. — Deininger Gyula, rk. kőműves, leánya. — Kochheim Magdolna, rk. cseléd, fia. — Kátai József, rk. napszámos, fia. — Rauscher Mátyas, rk. cipész, leánya. — Degrel Katalin, rk. cseléd, fia.

Halálozások: Olaszku Izidor, rk. 47 éves, irodaszolgá, tüdővész. — Kirtyánszky Milán, gk. 16 éves, tüdővész. — Thurinszky Emilia, gk. 10 éves, földmives leánya, agykérglob. — Perc Vidosszáva, gk. 3 éves, napszámos leánya, tüdőlob. — Radulov Szvetozár, gk. 1 éves, napszámos fia, bélhurut. — Malinyák András, rk. 1 napos, napszámos fia, életgyenge. — Czvetkov Dusica, gk. 21 hónapos, földmives leánya, roncsoló toroklob. — Gruin Veszelin,

gk. 3 éves, napszámos fia, kanyaró. — Ozv. Weichherz Hermanné, szül. Iritz Róza, izr. 69 éves, szervi szívbj. — Ozv. Relity Kuzmanné, szül. Jovánovics Sarolta, gk. 53 éves, szervi szívbj. — Stern Zsigmond, izr. kereskedő, 68 éves, gégerák. — Vladiszavljev Zsivánka, gk. 18 éves, agylágyulás. — Kittel Antal István, rk. 1 éves, ispán fia, bélhurut. — Vucsak Aurelné, szül. Mosch Laura, rk. 21 éves, tüdővész. — Vekeczki Athanáz, gk. 13 éves, szívhidés. — Kirtyánszky Olga, gk. 3 hónapos, napszámos leánya, bélhurut. — Kunszt Katalin, rk. 3 hónapos, kőműves leánya, ránggörce. — Vladik Ferencné, szül. Balázs Teréz, rk. 70 éves, aggkór. — Szolarov Mátyas, gk. 42 éves, napszámos, bélrepedés. — Tolveth István, rk. 60 éves, bankigazgató, agylágyulás.

— **Általánosan ismeretes,** hogy köhögés, rekedtség, torok és lélegzési szervek működése zavarainál legbiztosabban hatnak a Réthy-féle pemetefű-cukorkák, melyek nemesek a bel-, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek örvendenek. El tartalma és ize miatt is közkedvelt cukorkák Réthy Béla b. csabai gyógyszerész-nél rendelhetők meg (5 doboz bérmentve 3 korona), de kapható dobozoként 60 fillérért mindenütt.

— **„Becsüld meg a nőt“**, mondja a költő, mert az ő gondosságára van bízva a család testi és szellemi java. Epen, a hivatását egész odaadással követő férfi, nem gondoskodhatik saját testének táplálékáról, amely asztalára jön. De a háziasszonynak is nehéz feladat mindig a helyest találni, felelőssége már a reggeli kávé-nál kezdődven. Bizonyos tehát, hogy közérdekben áll arra utalni, hogy a legkitűnőbbnek, az egészségre legidősebbnek és kiválóan kellemes ízű kávéitalnak a babkávénak félig Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávéval való vegyülete bizonyult. Százszázszoros megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávékeveréket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családikávé készítésére, a mely, a megkívánt kellemes gerjesztés mellett, bizonyos mennyiségű tápanyagot és erősítőt is szolgáltat. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé mindenütt kapható, valódi azonban csakis az ismert eredeti csomagokban.

x **A legizletesebb asztalviz** a „Kristály“ Szent Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványviz, több száz orvos által ajánlva van

Színház.

A hét műsora

1900 november hó 19-től 25-ig.

Nap és szindarab	Bérlet					
	Nagy	Havi	Páros	Párta-lai	A.	B. C.
19. Hétfő	V. László	38	14	19	—	— 12
20. Kedd	Nap és hold	39	15	—	20	—
21. Szerda	Ember tragédiája	40	16	20	—	— 13
22. Csütört.	Kis alamuzsi	41	17	—	21	—
23. Péntek	Piros bugyelláris	Bérlet szünet				
24. Szomb.	Koldus diák	42	18	21	—	— 22
25. Vas. d u.	Ripp van Winkle este	Bérlet szünet, gyermekelőadás				
	Ördög mátkája	43	19	—	22	— 8

* **A cigánybáró.** Strauss hervadhatatlan operettje új szereposztással került tegnap este színre. A szinte lehetetlenül csekély publikum nem győzött eleget tapsolni a szereplőknek, akik soha még nagyobb bravúrral nem állották meg a nem rájuk szabott szerepkört, mint tegnap. Valóságos delicatessé-számba ment az előadás s az elmaradt töltszalakok bizonyára sajnálni fogják, hogy ettől a telivér gourmandoknak való élvezettől elesetek. Vagy nem elég-e gyönyörűségnek az, mikor alkalmá nyílik az embernek Léva y Margitot Szaffi szerepében látni és hallani? Játékáról a közönségnek már rég megvan a maga megállapodott véleménye, de hogy hirtelen beugrásra Szaffi kényes természetü áriáit is énekelni tudja, arról csak tegnap szereztünk közvetlen tudomást. A híres szerelmi kettőst „Ki esketett...“ szép iskolázottsággal és megkapó közvet lenséggel énekelte, az együttes jelenetekben

pedig harsányan csengett ki magas fekvésekben kiváló hangja. M. Erdélyi Kornélia tetszéssel énekelte Arzena partieját, Bán házi Teréz, P. Szepesi Paula szintén hozzájárultak az est sikeréhez. A férfiak közül Baranyai Ferenc, Falussy István, Heltay Jenő és Táb ori Emil hatottak helyes játékkal a közönségre. Sz. A.

* **Hírek a színházból.** Roviczky Etel, a társulat kedvelt operette primadonnája, kit ezen a héten torokbaja miatt sajnálatosan nélkülöztünk, a jövő héten már újra szerepelni fog, miután betegsége javuló félben van. Az unatkozó király ma esti előadásán neki volt kiosztva a király szerepe, melyet azonban Léva y Margit fog ezuttal személyesíteni.

A mai est. Erdekes bemutatóban lesz ma részünk, amikor Az unatkozó király, ez a telivér spanyol-operette kerül színre. E nemben ez az első átültetés magyarra s a népszínházban óriási sikerrel került színre. Az operett, mely a spanyoloknál az úgynevezett zarzuela műfajt képviseli, tulajdonképpen vig-operette s bizonyos rokon vonása van a magyar népszínművekhez. A prózai elem több benne, mint az ének: ez a fő sajátossága.

* **Uj darabok.** Legközelebb színre kerül a Vice-admiralis, mely egyike a legnagyobb és leghatásosabb operetteknek; továbbá a Takácsok, Gerhardt Hauptman hatalmas drámája, mely a Vigszínházban szinte szenzációs sikert aratott s Szegeden is, Krecsányi társulatával óriási hatást keltett.

TÖRVÉNYSZÉK.

Tárgyalási sorrend a nagybecskereki kir. törvényszéknél.

Bűnügyi tárgyalások.

November 20 án:

- Sári Vendel emberölés.
- Lorell Anna lopás.
- Petrovics Antal,
- Sárközi János,
- Petrovics István,
- Petrovics Mária,
- Petrovics Ágnes,
- Csutok József,
- Lole Antal,
- Sárközi Mihály,
- Petrovics János,

(Mind a 10 fogoly.)

November 22 én:

- Ratzkov Bogdán, hamis tanulás büntette.
- Zsebelyán Juon, hatóság elleni erőszak.
- Radojev Antal lopás.
- Petrov Mladen,
- Mijin Ljuba,
- Petkanity Pera,

November 24-én:

- Szathmári Anna, súlyos testi sértés.
- Weisz Tamás,
- Szoll Károly, párviadal.
- Engl József,

November 27 én:

- Golubovits Elekné, szül. Kalinovits Julianna, uzsora.
- Nyegru István, lopás.
- Bugar Tóma Juon, súlyos testi sértés.

November 29 én:

- Ifj. Holcer Miklós, család.
- Goszpodinácski Zsiva, zsarolás.
- Deixner Lipót, vétkecs bukás.

December 1-én:

- Szatanatyev Lázár, súlyos testi sértés.

§. **A második ciklus vége.** Mint tegnap közöltük, a 2-ik ciklusnak utolsó tárgyalását tegnap délután 1/2 órakor fejezték be. Délután 1/4 órakor ismét együtt voltak az esküdtek, ezuttal, hogy napidijukat felvegyék. Ezt a különben nem valami kiváló érdekességü tény az okból említjük fel, mert a folyósított összegek nem az esküdtt urak zsebébe vándoroltak, hanem a nagybecskereki árva háznak és a gyermekbarát egyesületnek jutottak. Az előbbi célra 131, az utóbbira 31 korona gyűlt össze. Végül dr. Polgár Sándor, az esküdtt bíróság rokonszenves elnöke mondott köszönetet az esküdteknek a nehé

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas, 45 krtól 14 frt 65 krt méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik! **Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.**
Ch. de Br. városi márkája. (1045-12)

napokban tanúsított kitartásért, Szabó Ferenc apátplébános pedig az esküdtek nevében köszönte meg az ülések tapintatos vezetését. Végül bíróság és esküdtek szívvelyesen elbucustak egymástól a „vizontlátásra“.

VÁROSI SZINHAZ.

Nagybecskerek, szombat, 1900. november 17-én:
Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

Az unatkozó király.

Spanyol operette 3 felvonásban, egy előjátékkal. Írták: Miquel Ramos Carrion és Vital Aza. Fordították: Szalai Emil és Hevesi Sándor. Zenéjét szerzte: Chapi.

Személyek:

A király	Lévay Margit
Róza	Berczik Margit
Mária	P. Szepesi Paula
A hadügyminiszter	Tábori Emil
A pénzügyminiszter	Juhay József
A belügyminiszter	Heltay Jenő
A tengernagy	Szabados László
Jeremiás	Falussy István
Egy kapitány	Miklóssy Gábor
Egy tiszti	Baranyai Ferenc
Juan	Nógrádi Sándor
A falu bírója	Mezei Irma
1. apród	Kendi Piroksa
2. apród	Cserényi Margit
3. apród	Erdélyi Lilike
4. apród	Baranyainé
5. apród	Palotay Gyula
1. paraszt	Gara Jenő
2. paraszt	Kőrösladányi J.
Lorenzó	Nógrádi Sándor
Kürtös	Gara
Orszem	Gara
Egy udvaronc	Szathmáry József

Katonák, udvarhölgyek, udvaroncok, aratók, parasztlak, ujoncok, apródok orvosok, követelek.

Kezdeté este pont 1/8 óraker.

Holnap, vasárnap, november hó 18-án:

Délután fél 4 óraker gyermekelőadás mérsékelt helyekkel. Este fél 8 óraker rendezvényekkel.

Hüvelyk Matyi.
Látványos tündérrege.

A csikós.
Szigligeti kitünő népsziműve.

Női téli kabát,
„ „ zsetet,
„ „ gallér.
Férfi téli kabát,
„ „ öltöny
= dus választékban =
KOVÁCS GEDEON-nál.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 17-én.

Budapest, nov. 17. (A „Torontál“ eredeti táv.) Rövid ülésre jöttek össze ma a Ház tagjai, amelynek csak egyetlenegy tárgya volt: a miniszterelnök által benyújtott legfelsőbb királyi kéziratnak fölolvastása. A király ezzel a kéziratával a most folyó országgyűlésnek negyedik ülését bérékeszté és az ötödik ülészakot november 20-ára hívja egybe. A királyi leiratot a jelen voltak hódoló tudomásul vették, amivel az ülés véget ért.

Merénylet a német császár ellen.

Budapest, nov. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből jelentik: A boroszlói merénylő asszony, aki a császár kocsija után baltát dobott, 41 éves és állandóan üldözési mániában szenved. Az összes németországi lapok örömtiket tolmácsolják, hogy a gaztett eredménytelen maradt.

A cár betegsége.

Budapest, nov. 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A cárné a szultán részvétségnyére válaszolva a cár betegségét rendes lefolyásnak mondja. Veszély nincs.

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 17. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, a kereslet majdnem semmi, az üzletmenet nyomott. Lebonyolított 205.000 mm. buzakötés. A mai határidőüzlet jegyzései:

Buza 1901. apr.	7.58—7.59
Rozs nov. végére	7.21—7.22
Zab	5.59—5.60
Tengeri 1901. máj.	5.05—5.06

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekerekre, illetve Nagy-Becskekerekről.
Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek bégaparti (thév.) pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).
Csőszelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:
Zombolyára: délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 6 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 6 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délután 5 óraker.
Csőszelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 6 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p. este 7 óra 05 p.

Magy. kir. folyammérnöki hivatal Szegeden.

1211. sz. 1900. 974—1.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur f. évi október hó 10-én 68566. sz. alatt kelt rendelete alapján Bács-Bodrogh vármegyében a szabályai révház alatt, a Tisza folyó jobb partján, az ugynevezett jegrics-kabarai vontató uti hid újjáépítésének biztosítása céljából a m. kir. folyammérnöki hivatalban (Szeged, Kölesy-utca 12. sz. a.) folyó évi december hó 4-én délelőtt 10 óraker zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A vállalatra vonatkozó kellően bélyegzett zárt ajánlatok e felirattal „Ajánlat a jegricska-barai vontató uti hid újjáépítésére“, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, valamely m. kir. állampénztárnál történt letételt igazoló pénztári elismervény is csatolandó, a kifizető tárgyalás hatánapjának délelőtt 1/10 órájáig az alulírott hivatalnál nyujtandók be.

A részletes építési s vállalati feltételek a tervezet kapcsán, a hivatalos órák alatt betekintheők, illetőleg megszerezheők. Szeged, 1900. november 12.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Hirdetmény.

Perlasz községnél egy a jegyzői teendőkben tökéletesen jártas nőtlen egyén mint községi irnok 800 korona évi fizetés mellett azonnal alkalmazást nyerhet. A szerb nyelv bírása is megkivántatik.

Okmányolt ajánlatok alulírotthoz be- küldendők.

Perlasz, 1900. november 14-én.

Vuchetich Árpád,
jegyző.

972—3.2

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírótság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar jelzálog hitelbank végrehajtható- nak Popov Jován és Dusán karlovai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 2704 korona 64 fillér s jár. iránti végrehaj- tási ügyében, nemkülönben a Simon József karlovai lakos 194 kor. 48 fillér és 462 korona tőke és Bergenthal József beodrai lakos 300 korona tőke s járuléka- i követeléseik behajtása végett is a terü- leten lévő Karlova község határában fekvő, a karlovai 1687. sz. tjkvben A. I. 1—7. sorsz. 1563/17., 1563/62., 1593/45., 1613/17., 2877/c—e/245., 3280/221 és 3282/a/9. hrsz. alatt foglalt 13 hold 1544 □ öl überlandiális szántóból álló ingatlanok 3304 korona kikiáltási árban 1900. évi december hó 5-én délelőtt 10 óraker Karlova község házában árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alól is el fog eladatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejáró váltság tartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a ki- kiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ár- folyammal számított és az 1881. évi novem- ber hó 1-én 3333. sz. a kelt Igazságügy- miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapir- ban kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánat- pénzről kiállított elismervényt átszolgá- latni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 45 nap, a harmadikat 75 nap alatt, mindig az árverés nap- jától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírótság tkvi irattárában és Karlova község elő- járóságánál megtekintheők.

A kir. járásbírótság mint tkvi hatóság.

Kelt Török-Becsén, 1900. évi október hó 25-én.

Szabó,
kir. aljbíró.

Partoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír
az
„Adria“
HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem“-mel kitüntetve.

KÉSZÍTI:
Cász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE
PAPIRNEMŰYÁR RÉSZEVTÁRSÁG

BUDAPESTEN.

KAPHATÓ: Mangold Lipót, Ro'sa Ignác Schenk H. és Grosits J.-nél

(949—26.3)

Alapítótól 1920-ban

A legújabb és legutóbbi fejlesztésű forrás esztrichok, butor-
szövetek, csipke- és szövetfüggönyök, lépcsőrészeknek nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DOME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

Hírvesztő gyári nagy raklára. Óriási választék perzsa és szirma szőnyegekben.

Általánosán tudotti dolog,
hogy a szappag alérbőre, tisztítást és fenttar-
tása a legbiztosabb és legbiztosabb a FÜLÖS-FÉLE

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.

Készítő: FÜLÖS KELEMEN gyógyszerész,
ARADON.

Kapható minden gyógyszertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű ezer
mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalát ajánlanak.
SANTAL EGGER az igen drága és tiszta keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos
az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik.
Csak a törv. védett „Hírfej” védjeggyel valódi.
Ára 3 korona - eredeti tégelyként. - Vidékre 8 korona 40 fillér előleges beklidése után
bérmentve küldi a
„NADOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-FÉLE

Páratlan
és nélkülözhetetlen
fogtisztító esztrich

THYMOL

fog-kréme
1 tubus 60 fillér.
Mindenképp kapható.

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegséget gyógyító lézi
gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisárlat és mindenki általánosan fogja használni.
12 évesek 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STUBICA, Fő-utca (via Csáktornyai)

egyedüli biztos gyógyszer a híres

CSÜZ- és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Néhányzori beindulás után kigyógyít minden csüsz, köszvény, reumabá-
talmat, fejfájást, szurást, szagcsüsz, fogfájást stb. Egy üveg 3 kor., postán
2 kor. 60 fillér előzetes beklidése után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHALY városi gyógyszerára TEMESVÁR, Szé.-György-tér 12.

legfinomabb egészségi anyagnál

SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fillér, 2000 db 7 kor., 5000 db 12 kor.
postán bérmentve küld

ENGEL LAJOS SEGED

Óvatosunk
értékű
utánzó

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORERŐSÍTŐ**

200 év óta előtér
kiváló hatású, gyomorbetegségek,
étvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen.
Egy üveg 60, nagy üveg 1.40 fillér. - Kapható minden
gyógyszertárban. - Képzelt elárúsító:

BRADY KÁROLY
„Magyar Király” gyógyszerára
Esztrich, I., Fleischmarkt 1, honnan 3 kis üveg 2.40 kor.
vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldi.

Csüsz akkor valódi, ha az
üveg egy vérs és oldalt
látható törv. bej.
védjeggyel és
névvel
állított gón-
gyáról
van
csoma-
polva

Orvosilag ajánlott legújabb
házi- és rosz emésztés ószsz
következményei ellen.

PSEPHOFER J.

vértisztító
labdacsei.

Ha az szabdna hányás
egy háztartásban van.
Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSEPHOFER J.”
név vérd. irásal látható.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAK BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTNER ÖDÜN

BUDAPEST
ANDRÁSSYUT 23.
ÉS ROTTENBILIER-UTCA 38.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő elsőrangú étterem.

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.
Kiváló magyar konyha. - Valódi tiszta borok és
világító „Pachorbräu” egyedüli készítő.

Budapest legújabb látványossága a

BÉBŐGRÖSS KÁVÓHÁZ

IV., Kigyó-tér 2. (Klókai fűszeres-
patoltja.)

Vidékiek találkozó helye. - Látás: STEINER SÁNDOR.

Simon Pál jó hírnevé

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 24.

100 szoba 1 főtől felsőbb kiszolgálással együtt, für-
dő, elegáns kávéház, étterem, szőcsarnok a házban, VII.
latmos vasút megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat
legszilárdabb és legdrágább ószszereket

RÉSZLETTISZTÁS

szigorúan szabott árszabály Magyarországon és minden
elő és legnagyobb órázó.

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órázó
SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

Frattelli Deisinger
küld

Fluméból vagy Triszóból
8 kgr. Cuba kávé, válogatott . . . 15 kor. 68 fill.

Ceylon gyöngy-kávé . . . 17 . 16 .

olvárolva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Portor, Sherry, Malaga, Madeira,
Marcelo, Chablis,
Rajice- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb főzár- és
csomagoló-korcsokadószobákban, szőlők,
kávéházak és éttermekben.

**SZAEADALMAK ÉRTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT**

BUDAPEST
MÉRSEBET KÖRÜT

Bel- és külföldi szaeadalmak kizár-
külöleg, értékesítés és finanszírozás
Védjegyek és más irásanyagok.

Olajfajai közt, roszság ellen gyors és kitűnő
eredményel használható az

EGGER-FÉLE MELLPASZTILLAK

Dobozza 1 korona és 2 korona.
Próbadozsa 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban és a fővárosban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla
szabadított meg.

Ha öszül a haja,
használd a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, ha-
nem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve
2 kor. 68 fillér, ZOLTÁN DÉLA udvari szállító gyógyszerárakban
Budapesten, V., Nagykörönd-utca 23 sz. Szabadság-tér szélén.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű
sorsjátéka a sz. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intenzív:
BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta
egy húzás.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ügynökök
kerestetnek.

Kipróbált és fényes sikerrel borált Athana, Károly, sziv-
vessé, Gyomor-bőrbajoknál, idegfejlek (Hysteria, Neurast-
henia), mákos vér- és bírhalmaknál. Bírós-
védelem
szelődés és elmozvar ellen. - Díjazott levedelő
vállalás

Véggyógyítás - Hemiplegia
feloldása és egyedüli képzés
rendel. intézetben, Budapest, V. Váci körút 18.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.

Legtöbbször és legbiztosabb gyógy mód régi és új
betegségekben. Eredményel folyón bámulatosan terjed
úgy a bel- mint a külföldön. Sikeres gyógyít szaktársa
oly esetben is, amikor a modern orvosi tudomány már le-
csúszott a beteg állapotával.

Hirdetéseket, reklámokat isgólcsában
összes bel- és külföldi lapokban az
közöllet az

ÁLTALANOS TUDOSÍTÓ

hirdetési osztálya (Budapest, VII., Birsó-bor-körút 38.)
Tudományos: LEOPOLD SYLLA szerkesztő.

Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen
eszközölnek az összes megbízások.
Költségvetések ingyen.

H i r d e t é s e k
felvételnek
a „Torontál” kiadóhivatalában.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

50 éves
művelt özvegy keres házvezetői állást. Cim a kiadóhivatalban 548x

Szántiszt
uradalmi gazdasági irodába, kereskedelmi képzettségű, keresztény, nőtlen keresetlik, ki a gazdasági számvitelben jártassággal bír. Bizonyítványmásokkal felszerelt ajánlatok A H. 8013. címen. Haasenstein és Vogler (Jaulus és Társa) céghez Budapest, Dorottya-utca 9. intézendők. 697

Nagyobb elegáns függőlámpa megvételre keresetlik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kérem. 647x

Szálloda,
nagy vidéki városban, ahol tizenötgyézi község és a kereskedelmi utazóknek legkedveltebb otthonuk, évi 20.000 forint forgalommal, a háziur által teljesen felszerelve, bérbe is hajlandó kedvező feltételek mellett egy megfelelő egységnek azonnal átadni. Bővebbet: Diósi Józsefnél, üzletadás-és vételi iroda, Budapest, Rökk Szilárd-utca 30. 703

Keresetlik
nőtlen fiatal ember kisebb tejjgazdasághoz és egyéb gazdasági teendőkhöz. Gazdasági iskolai bizonyítvány nem okvetlen szükséges, csak néhány évi gyakorlatot kívánatlik. Ajánlatok igények megjelölésével Tarnai Bertalan Apostag, Pest-megye, küldendők. 695

Szálloda,
Bácska legélénkebb, vasuti központtal bíró 16.000 lakosú városában, étterem, kávéház, korcsma és hat vendégszobával teljesen felszerelve, bebizonyítható 18.000 forint évi forgalommal, az üzlet főnáll 108 esztendeje, kedvező feltételek mellett bérbeadó. Bővebbet Komora I. Györgynél, Budapest, Wesselényi-utca 51. szám. 701

Szőlővessző,
piros, ropogós, sasla és legkiválóbb zamatu Muscat Ottonel nagy mennyiségben dr. Perényi József kecskeméti szőlőtelepén jutányosan kapható. 691

Segédtsízi állás.
Főméltóságú Sabran Pontevés hercegasszony komárom-csicsói uradalmában egy segédtsízi állás azonnal betöltendő. Jelentkezhetnek olyan római katolikus vallású egyének, kik a magyar és német nyelvet tökéletesen bírják, a gazdasági számvitelben és a gyakorlati gazdálkodásban jártasak. Ajánlatok bizonyítványmásokkal az uradalmi tisztartószághoz Csicsóra (Komárommegye) adandók be. 700

Házvezetőnőnek
ajánlok jó családból való uriaszonyt, ki a háztartás minden ágában, valamint főzésben teljesen jártas, németül és magyarul beszél. Cim: L. G., poste restante Közseg, Vasmegeye. 704

Partoljuk a hazai ipart!

Kitünő munkáért Páris, London, Stockholm és Budapestben kitüntetve.

VARJU BÉLA
cs. és kir. műhangszer-ípar telepe, **BUDAPEST** VIII., József-örút 20. sz. A székes-főváros, valamint több zenekar és tűzoltó-testület szállítója.

Ajánlja saját készítményű hangszereit u.m. Iskola-hegedű 5-15frt. Kijátszott régi hegedű 20-1000 frt. Fuvolák . . . 3-80 frt. Trombiták . . 4-70 frt. Harmonikák 3-80 frt. Arisztónok 14-35 frt. Intona 6 kótalapjal 12 frt., valamint mindennemű pengető-, vonó- és fúvóhangszerekben.

CZIMBALMOKBAN,
45-60 frt. pedálos 75-300 frt. hat évi jóállás mellett. **Eredeti olasz és német hurok.** Bármint hangszerek javítása. Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

(918-25.6)

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitünő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény csusz, reuma, ischiás stb. ellen. Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültébb köszvény és csuszfaldalmakat is már néhányzori bedörzsölésnél teljesen megszűntette.

Fog- vagy fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 kor. 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszerertárakban. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY. Főraktárak Budapestben: Török József gyógyszerertárban, Király-utca 12 és az Egger-féle Nádor gyógyszerertár-ban, Váci-körút 17.

Nagybeeskereken: **BENKOVICS MIHÁLY** gyógyszerertárban.

(947-10.8)

HÁZ.

A Honvéd-utcaiban 1275/15. sz. alatt lévő ház, mely 4 utcai szobából, raktár, nagy házikert és más mellékhelyiségekből áll, kiadandó, esetleg igen előnyös feltételek mellett eladandó.

Bővebbet 956-3.2

Weisz Hermannál.

M. K. EGYSÉTES VEGYTANI INTÉZETE

KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFURDÓI HEGYFORRÁS TISZTÍTOTT BICARBONAT

ASVÁNYVIZ

KAPHATÓ: FÜSZERKERESKEDÉSEKBE, VENDEGLÖKBE ÉS MINDEN VASUTI ÉTKEZŐ KÖCSIBEN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. **A legízletesebb és legolcsóbb ásványviz.**

Nagybeeskereken:

Szauer Árpád, Schnitzler Lipót, Haidegger Odön, Prandell Rezső, Wischt Ferenc, Armbruster József, Weiterschan J., Deixner Lipót, özv. Guttman Jakabné, Schlesinger Sándor kereskedésében. 651-x 19

Kwizda-féle Korneuburgi marha táppor.

Baromgyógytan-étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhoknak.

50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, teheneknél a tejjavításra és a tejeredmény szaporítására.

Ára 1/2 doboz Kor. 1.40, 1/2 doboz fillér 70.

Valódi csak a fenti védjeggyel. Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerertára Budapestben, Király-utca 12. szám.

Franz Joh. Kwizda cs. és kir. osztr.-magyar és román kir. udv. szállító, kerületi gyógyszerésznél Korneuburg, Bécs mellett.

586/II 107

Partoljuk a hazai ipart!

Az őszi idény alkalmával ajánlom **saját készítményű női és férfi keztyüimet** dúsz választékban.

Keztyük mérték után a szükséghez képest 2-3 óra alatt is készíttetnek.

Tisztelettel (960-8.2)

ECKFELD M. Nagybeeskerek, fő-utca, FILKOVICS-féle ház.

Kiegyezéseket
és azoknak kezesség mellett való pontos kivitelét átvesszük szükségben levő kereskedőtől, ingatlan és földbirtokosoktól; továbbá kieszközlünk mindennemű kölcsönöket első helyre, valamint lebonyolítjuk birtokosok és budapesti házak vételét, eladását és elcserélését, melyek nálunk nagy választékban vannak előjegyzésben. Birtok kölcsönök kieszközléséhez kériük a telekkönyvi kivonatot, a kataszteri birtokívet és az ingatlan, részletes leírását beküldeni. Megkeresések intézendők:

Lipscher és Horovitz kereskedelmi irodájához 808-5.2 Budapest, V. Váci-körút 14.

MIÉRT van annyi utánzat? MERT

valódi Eisenstädter-féle **Linoleum padló-zománc**

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemazolására.

Bejegyzett: Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománcot, a törvényesen bejegyzett „vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs.

Kapható Nagybeeskereken: Amend Rudolf, Armbruster József, Haidegger Odön, Prandell Rudolf, Rózsa Béla, Rózsa Ignác cégeknél.

235-23.22

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz **SZALON-KŐSZÉN** a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb **LÉGSZESZ-KOAKS.**

Kaphatók: **KURLÄNDER IMRE** fakereskedőnél 934-50.9

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz. Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

A KURLÄNDER UDVARBAN néhány modern stílu üzlethelyiség kiadó.